

עשאוה, כעודר בנכסי הגר שמת, ונכסיו הפקר, אלא שהוא אינו יודע שהם אדמותיו של הגר, אלא כסבור שלו הן, ולכן אינו מתכוון לקנותם בקנין חזקה. דלא קני, על אף שעדר בהם ועשה בפועל את קנין החזקה.

והוא הדין ליבם שהתכוון לקנות את יבמתו [לאחר שנחלצה] בקידושי יבמה, שהיות ונתכוון לקנות מכח ייבומי אחיו, הרי אף על פי שעשה מעשה קידושין הוא אינו קונה [שהרי זיקת היבום כבר פקעה בחליצה].

אמר ליה אביי לרב יוסף: מי דמי קנין היבם לאחר חליצה, לעודר בנכסי הגר וכסבור שהם שלו? והרי התב, לא קא מכוין למיקני, אלא עודר באדמתו בעלמא הוא.

אבל הכא, כשמקדש את חלוצתו לשם יבמות, הרי קא מכוין למיקני. ובכחאי גונא, כיון שעשה מעשה קידושין, ומתכוון לקנותה, לא איכפת לנו אם כוונתו היא משום אישות או משום יבמות?

הא לא דמיא, אלא לעודר בנכסי גר זה, ומתכוון לקנותם, אלא רק טועה בכך, וכסבור של גר אחר הוא, דקני. משום שעושה מעשה קנין ומתכוון לקנות, אע"פ שטועה בקנין עצמו.

אלא, אמר אביי: הכא כמאי עסקינן כגון דאמר לה: התקדשי לי במאמר יבמין [ולא במקדשה קידושין רגילים, אלא שכסבור שיכול הוא לקדשה מכח ייבומי אחיו].

רבי סבר, זה שתיקנו חכמים קידושי מאמר, לא תיקנום אלא במקום שקיימת זיקה. היות וגדר התקנה היה: מאמר, עילוי זיקה קא

לרבי עקיבא, מדרבנן הוא. וקרא אסמכתא בעלמא, ולכן תופסים בה קידושין גם אליבא דרבי עקיבא.

תניא נמי הכי, שזה ששנינו "אין אחר חליצה כלום", לדברי רבי עקיבא היא.

דתניא: רבי אומר: אין הדברים הללו שאין אחר חליצה כלום אמורים, אלא לדברי רבי עקיבא, שהיה עושה חלוצה בערות, שאין תופסין בה קידושין.

אבל חכמים אמורים: יש אחר חליצה כלום.

ואני, [רבי], אומר: אימתי יש תפיסת קידושין אחר חליצה, בזמן שקדשה לשום אישות.

אבל, אם קדשה לשום יבמות [ולקמן יבואר כיצד קידשה], אין אחר חליצה כלום! לפי שאין צד ייבום כלל אחר חליצה, ולפיכך אינה צריכה הימנו גט.

תניא אידך: החולץ ליבמתו, וחזר וקדשה.

רבי אומר: אם קדשה לשום אישות — צריכה הימנו גט.

לשום יבמות — אין צריכה הימנו גט.

וחכמים אמורים: בין שקדשה לשום אישות בין שקדשה לשום יבמות — צריכה הימנו גט.

אמר רב יוסף: מאי טעמא דרבי הסובר שלא מהני קידושי היבם ביבמתו אחרי שנחלצה אם קידשה לשם יבמות? ורי הוא עושה בה מעשה קידושין, ומה איכפת לנו בכוונתו שאומר "לשום יבמות"?